

Chana's Prayer: From the Depths
Germantown Jewish Centre | Rosh Hashanah Day 1 Text Study
Source Sheet by Rabbi Rebecca Richman

Guiding Questions

- What does “prayer” mean to you?
- What stands in the way of prayer? What pulls you in?
- What does Chana teach us about how to pray?

Rashi on Megillah 31a:9:2

The reason we read the story of Chana on Rosh Hashana is because it was the day she conceived [Shmuel the Prophet].

רש"י על מגילה ל"א:ט"ב

מפטירין בחנה - לפי שפקידתה היתה בראש השנה ועקידת יצחק מזכירין כדי שתזכר לנו היום במשפט:

Story of Chana (Haftarah for Rosh Hashanah Day 1)

I Samuel 1:1-20

(1) There was a man from Ramathaim of the Zuphites, in the hill country of Ephraim, whose name was Elkanah son of Jeroham son of Elihu son of Tohu son of Zuph, an Ephraimite. (2) He had two wives, one named Hannah and the other Peninnah; Peninnah had children, but Hannah was childless.

(3) This man used to go up from his town every year to worship and to offer sacrifice to the LORD of Hosts at Shiloh.—Hophni and Phinehas, the two sons of Eli, were priests of the LORD there. (4) One such day, Elkanah offered a sacrifice. He used to give portions to his wife Peninnah and to all her sons and daughters; (5) but to Hannah he would give one portion only—though Hannah was his favorite—**for the LORD had closed her womb.** (6) Moreover, her rival, to make her miserable, would taunt her that the LORD had closed her womb. (7) This happened year after year: Every time she went up to the House of the LORD, the other would taunt her, so that she wept and would not eat. (8) Her husband Elkanah said to her, “Hannah, why are you crying and why aren’t you eating? Why are you so sad? Am I not more devoted to you than ten sons?”

(9) After they had eaten and drunk at Shiloh, **Hannah rose.**—The priest Eli was sitting on the seat near the

שמואל א א'א'-כ'

(א) ויהי איש אחד מן־הרמתיים צופים מהר אפרים ושמו־וְאֵלְקָנָה בְּיִרְחָם בְּרֵאֵלִיהוּא בְּיִתְחוּ בְּרֵצוּף אֶפְרַתִּי. (ב) וְלוֹ שְׁתֵּי נָשִׁים שֵׁם אַחַת חַנָּה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית פְּנִינָה וַיְהִי לַפְּנִינָה יְלָדִים וּלְחַנָּה אֵין יְלָדִים.

(ג) וְעָלָה הָאִישׁ הַהוּא מְעִירוֹ מִיָּמִים וַיִּמְלֶכָה לְהַשְׁתַּחֲוֹת וּלְזַבֵּחַ לַיהוָה צְבָאוֹת בְּשִׁלָּה וְשָׁם שָׁגַי בְּנֵי־עֲלִי חִפְנִי וּפְנִינָחַס כֹּהֲנִים לַיהוָה. (ד) וַיְהִי הַיּוֹם וַיִּזְבַּח אֶלְקָנָה וְנָתַן לַפְּנִינָה אֲשֶׁתוֹ וּלְכָל־בְּנֵיהָ וּבְנוֹתֶיהָ מְנוּת. (ה) וּלְחַנָּה יָתַן מִנֶּה אַחַת אֲפִים כִּי אֶת־חַנָּה אָהַב וַיַּחֲזֶה סֹגֵר רַחֲמָה: (ו) וּכְעֶסְתָּה צָרְתָּה גַם־כָּל־עַם בְּעֶבֶר הָרַעְמָה כִּי־סֹגֵר יְהוָה בָּעַד רַחֲמָה. (ז) וְכֵן יַעֲשֶׂה שָׁנָה בְּשָׁנָה מִדֵּי עֲלֹתָהּ בְּבֵית יְהוָה כֵּן תִּכְעֶסְנָה וּתִבָּכֶה וְלֹא תֹאכַל. (ח) וַיֹּאמֶר לָהּ אֶלְקָנָה אִישָׁהּ חַנָּה לָמָּה תִּבְכִּי וְלָמָּה לֹא תֹאכְלִי וְלָמָּה יִרְעַ לְבָבְךָ הַלּוֹא אֲנִכִּי טוֹב לָךְ מֵעֲשָׂרָה בָּנִים.

(ט) וַתִּקָּם חַנָּה אַחֲרֵי אֲכָלָהּ בְּשִׁלָּה וְאַחֲרֵי שֶׁתָּה וְעֲלִי הִכְחוּן יֹשֵׁב עַל־הַכִּסֵּא עַל־מִזְבֹּחַ

doorpost of the temple of the LORD.— (10) **In her wretchedness, she prayed to the LORD, weeping all the while.**

(11) And she made this vow: “O LORD of Hosts, if You will look upon the suffering of Your maidservant and will remember me and not forget Your maidservant, and if You will grant Your maidservant a male child, I will dedicate him to the LORD for all the days of his life; and no razor shall ever touch his head.”
(12) As she kept on praying before the LORD, Eli watched her mouth.

(13) **Now Hannah was praying in her heart; only her lips moved, but her voice could not be heard.** So Eli thought she was drunk.

(14) Eli said to her, “How long will you make a drunken spectacle of yourself? Sober up!” (15) And Hannah replied, “Oh no, my lord! I am a very unhappy woman. I have drunk no wine or other strong drink, but **I have been pouring out my heart to the LORD.** (16) Do not take your maidservant for a worthless woman; **I have only been speaking all this time out of my great anguish and distress.**”
(17) “Then go in peace,” said Eli, “and may the God of Israel grant you what you have asked of Him.” (18) She answered, “You are most kind to your handmaid.” So the woman left, and she ate, and was no longer downcast.

(19) Early next morning they bowed low before the LORD, and they went back home to Ramah. Elkanah knew his wife Hannah and the LORD remembered her. (20) **Hannah conceived**, and at the turn of the year bore a son. She named him Samuel, meaning, “I asked the LORD for him.”

- **What reactions do you have to this story, and to Chana's actions, in particular?**

Rashi on I Samuel 1:13:1

Eili thought she was drunk. Because they were not accustomed to praying silently.

היכל יהוה. (י) והיא מרת נפש ותתפלל על־יהוה ובכה תבכה:

(יא) ותלך נדר ותאמר יהוה צבאות אם־ראה תראה ובעני אמתך וזכרתני ולא־תשכח את־אמתך ונתתה לאמתך גרע אנשים ונתתני ליהוה כל־ימי חיי ומוצה לא־יעלה על־ראשי. (יב) והיה כי הרבתי להתפלל לפני יהוה ועלי שמר את־פיה.

(יג) וחנה היא מדברת על־לבבה רק שפתייה נעות וקולה לא ישמע ויחשבה עלי לשכרה.

(יד) ויאמר אליה עלי עד־מתי תשתכרין הסירי את־יגמ מעליה. (טו) ותען חנה ותאמר לא אדני אשה קשת־רוח אנכי וגין ושכר לא שתיתי ואשפה את־נפשי לפני יהוה: (טז) אל־תתן את־אמתך לפני בַת־בלעל כִּי־מרב שיחי וכעסי דברתי עד־הנה: (יז) ויען עלי ויאמר לבי לשלום ואלהי ישראל יתן את־שלתך אשר שאלת מעמו. (יח) ותאמר תמצא שפחתך חן בעיניו ותלה האשה לדרבה ותאכל ופניה לא־היו־לה עוד.

(יט) וישכמו בבקר וישתחוו לפני יהוה וישבו ויבאו אל־ביתם הרמיה וידע אלקנה את־חנה אשתו ויזכרה יהוה. (כ) ויהי לתקפות הימים ותהר חנה ותלד בן ותקרא את־שמו שמואל כי מיהוה שאלתי.

רש"י על שמואל א א':י"ג:

ויחשבה עלי לשכורה. שלא היו רגילין להתפלל בלחש:

Rashi on I Samuel 1:15:1

No, my lord. You are not master in this matter. You have revealed that the Holy Spirit is not resting upon you, otherwise you would have known that I am not intoxicated from wine.

רש"י על שמואל א' ט"ו:א'

לא אדוני. לא אדון אתה בדבר הזה, גלית בעצמך שאין רוח הקודש שורה עליך שתדע שאיני שכורת יין:

Megillah 14a:4

The Sages taught in a baraita: Forty-eight prophets and seven prophetesses prophesied on behalf of the Jewish people, and they neither subtracted from nor added onto what is written in the Torah, introducing no changes or additions to the mitzvot **except for the reading of the Megilla,** which they added as an obligation for all future generations.

מגילה י"ד א:ד'

תנו רבנן ארבעים ושמונה נביאים ושבע נביאות נתנבאו להם לישראל ולא פחתו ולא הויתרו על מה שכתוב בתורה חוץ ממקרא מגילה

Megillah 14a:13

§ The Gemara asks with regard to the prophetesses recorded in the *baraita*: **Who were the seven prophetesses?** The Gemara answers: **Sarah, Miriam, Deborah, Hannah, Abigail, Huldah, and Esther.**

מגילה י"ד א:י"ג

שבע נביאות מאן נינהו שרה מרים דבורה חנה אביגיל חולדה ואסתר

- Why do you think the ancient rabbis considered Chana to be a prophetess?

Megillah 14a:18

Hannah was a prophetess, as it is written: “**And Hannah prayed and said, My heart rejoices in the Lord, my horn is exalted in the Lord**” (I Samuel 2:1), and her words were prophecy, in that she said: “**My horn is exalted,**” and not: **My pitcher is exalted.** As, with regard to **David and Solomon, who were anointed with oil from a horn, their kingship continued,** whereas with regard to **Saul and Jehu, who were anointed with oil from a pitcher, their kingship did not continue.** So Hannah was a prophetess, as she prophesied that only those anointed with oil from a horn will merit that their kingships continue.

מגילה י"ד א:י"ח

חנה דכתוב ותתפלל חנה ותאמר עלי לבי ביה רמה קרני ביה רמה קרני ולא רמה פכי דוד ושלמה שנמשחו בקרן נמשכה מלכותן שאול ויהוא שנמשחו בפה לא נמשכה מלכותן

Megillah 14a:20

Hannah further said: “**Neither is there any rock [tzur] like our God**” (I Samuel 2:1). This can be understood as saying that **there is no artist [tzayyar] like our God.** How is He better than all other artists? **Man fashions a form upon a wall, but is unable to endow it with breath and a soul,** or fill it with **innards and intestines,** whereas the Holy One, Blessed be He, **fashions a form of a fetus inside the form of its mother,** rather than on a flat surface, **and endows it with breath and a soul** and fills it with **innards and intestines.**

מגילה י"ד א:כ'

ואין צור כאלהינו אין צייר כאלהינו אדם צר צורה על גבי הכותל ואינו יכול להטיל בה רוח ונשמה קרבים ובני מעים אבל הקדוש ברוך הוא צר צורה בתוך צורה ומטיל בה רוח ונשמה קרבים ובני מעים

What the Rabbis Want Us to Learn from Chana

Berakhot 31a:24

Perhaps one should make their voice heard during prayer? It has already been made clear by Chana "...and her voice was not heard..." (Samuel I 1:13)

ברכות ל"א א:כ"ד

יכול לשמיע קולו בתפלתו — כְּבֹר מְפֹרֵשׁ עַל יָדֵי חַנָּה, שֶׁנֶּאֱמַר: "וְקוֹלָהּ לֹא יִשְׁמָע".

Berakhot 31a:27

Rav Hamnuna said: How many significant halakhot can be derived from these verses of the prayer of Hannah? As it says: "And Hannah spoke in her heart, only her lips moved and her voice could not be heard, so Eli thought her to be drunk" (I Samuel 1:13). The Gemara elaborates: **From** that which is stated **here: "And Hannah spoke in her heart,"** the *halakha* that **one who prays must focus his heart** on his prayer is derived. And **from** that which is stated **here: "Only her lips moved,"** the *halakha* that **one who prays must enunciate** the words **with his lips**, not only contemplate them in his heart, is derived. **From** that which is written **here: "And her voice could not be heard,"** the *halakha* that **one is forbidden to raise his voice in his Amida prayer** as it must be recited silently. **From** the continuation of the verse **here: "So Eli thought her to be drunk,"** the *halakha* that **a drunk person is forbidden to pray**. That is why he rebuked her.

ברכות ל"א א:כ"ז

אמר רב המנונא כמה הלכתא גברותא איכא למשמע מהני קראי דחנה וחנה היא מדברת על לבה מכאן למתפלל צריך שיכוין לבו רק שפתיה נעות מכאן למתפלל שיחתוך בשפתיו וקולה לא ישמע מכאן שאסור להגביה קולו בתפלתו ויחשבה עלי לשכרה מכאן ששכור אסור להתפלל

Berakhot 31b

Some say another version of her response. **She said to him,** questioning: **Aren't you a master? Aren't the Divine Presence and Divine Spirit with you that you judged me to be guilty, and you did not judge me to be innocent? Didn't you know that I am a woman of distressed spirit?**

...

The Gemara suggests a **parable: To what is this similar?** It is similar to a **flesh and blood king who made a feast for his servants. A poor person came and stood at the door. He said to them: Give me one slice of bread! And they paid him no attention. He pushed and entered before the king. He said to him: My lord, the King, from this entire feast that you have prepared, is it so difficult in your eyes to give me a single slice of bread?**

ברכות ל"א ב

איכא דאמר, הֲכִי אֲמַרָה לִיה: לֹא אֲדוֹן אַתָּה? לֹא אֵיכָא שְׂכִינָה וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ גִּבָּהּ, שֶׁדִּנְתָּנִי לְכַף חוּבָה וְלֹא דִנְתָּנִי לְכַף זְכוּת? מִי לֹא יָדַעַת דְּאִשָּׁה קִשְׁת רוח אָנוּכִי? ...

משל למֶלֶךְ הַדָּבָר דּוֹמָה — לְמַלְךָ בֶּשֶׁר וָדָם שֶׁעָשָׂה סְעוּדָה לְעַבְדָּיו. בָּא עָנִי אֶחָד וְעָמַד עַל הַפֶּתַח, אָמַר לָהֶם: תָּנוּ לִי פְרוּסָה אַחַת! וְלֹא הִשְׁגִּיחוּ עָלָיו. דָּחַק וְנִכְנַס אֶצְל הַמֶּלֶךְ. אָמַר לוֹ: אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ, מִכָּל סְעוּדָה שֶׁעָשִׂיתָ קִשָּׁה בְּעֵינַיִךְ לִיתֵּן לִי פְרוּסָה אַחַת?!

Berakhot 31b

As for the double language in the verse, **“if you will look upon [im ra’o tireh],”** Rabbi Elazar said: Hannah said before the Holy One, Blessed be He: Master of the Universe, if You will look upon [ra’o] me now, fine, and if not, in any case You will see [tireh].

...

It is said: **“And Hannah spoke on her heart.”** Rabbi Elazar said in the name of Rabbi Yosei ben Zimra: Hannah spoke to God concerning matters of her heart. She said before Him: Master of the Universe, of all the organs You created in a woman, You have not created one in vain. Every organ fulfills its purpose; eyes to see, ears to hear, a nose to smell, a mouth to speak, hands with which to perform labor, feet with which to walk, breasts with which to nurse. If so, these breasts that You placed upon my heart, to what purpose did You place them? Was it not in order to nurse with them? Grant me a son and I will nurse with them.

- What do the rabbis want us to remember about Chana, and how are we to bring her legacy to life through our own [prayer] lives?

Rosh Hashanah 11a:2

Rabbi Yehoshua says: on Rosh HaShana Sarah, Rachel, and Hannah were remembered by God and conceived sons; on Rosh HaShana Joseph came out from prison; on Rosh HaShana our forefathers' slavery in Egypt ceased;

- What does this rabbinic teaching suggest to us about the power of this day?

Tanya, Part One, The Book of the Average Men

33:1

...and it is the whole purpose of [a person] and the goal of [their] creation, as well as of the creation of all the worlds, both upper and lower, that God may have an abode here below.

- How do these teachings impact your vision of what it means to pray? How will Chana's story impact you during the rest of the High Holidays this year?

ברכות ל"א ב

“אם ראה תראה”, אמר רבי אלעזר:
אמרה חנה לפני הקדוש ברוך הוא:
רבוננו של עולם, “אם ראה” —
מוטב, ואם לאו — “תראה”.
...

“וחנה היא מדברת על לבָהּ”. אמר
רבי אלעזר משום רבי יוסי בן
זמרא: על עסקי לבָהּ. אמרה לפניו:
רבוננו של עולם, כל מה שבראת
באשה, לא בראת דבר אחד
לבטלה: עינים לראות, ואזנים
לשמוע, חוטם להריח, פה לדבר,
ידיים לעשות בהם מלאכה, רגלים
להלך בהן, ידיים להניק בהן. ידיים
הלו שנתת על לבי למָה? לא
להניק בהן! תן לי בן, ואניק בהן.

ראש השנה י"א א:ב'

ר' יהושע אומר בר"ה נפקדה
שרה רחל וחנה בר"ה יצא יוסף
מבית האסורין בר"ה בטלה
עבודה מאבותינו במצרים

תניא, חלק ראשון, ספר של בינונים

ל"ג:א'

...וזה כל האדם ותכלית בריאתו ובריאות
כל העולמות עליונים ותחתונים להיות לו
דירה זו בתחתונים,